

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 19-3-2019
Αρ.Πρωτ. 42910 /Φ1 ΕΞ
11149 ΕΙΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
SI

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτές κ.κ.
(όπως πίνακα αποδεκτών)
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 5018 /23-1-2019»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 5018/23-1-2019, την οποία κατέθεσαν οι ανωτέρω κ.κ. Βουλευτές, με θέμα :«Εξέταση της δημιουργίας προγραμμάτων εγγραμματοσμού για την αντιμετώπιση του προβλήματος του αναλφαριθμισμοφ στους Ρομά», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η εκπαιδευτική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων συνίσταται, αφενός, στη διασφάλιση του δικαιώματος κάθε μαθητή να έχει ανεμπόδιστη και ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και, αφετέρου, στην ανάδειξη της εκπαίδευσης ως αγαθοφ που όλοι οι νέοι μπορούν να απολαμβάνουν. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1, αρ. 1 του ν. 1566/1985 (Α'167): «Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά».

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως επιστημονικό και γνωμοδοτικό όργανο του ΥΠΠΕΘ, έχει αναλάβει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, τις εξής πρωτοβουλίες προκειμένου για τον εγγραμματοσμοφ και γενικότερα την εκπαιδευτική, σχολική και κοινωνική ένταξη και πρόοδο των Ρομά:

α) Εκπονεί μελέτες για την καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών και την παραμονή των μαθητών και μαθητριών των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, και στο βαθμό που μπορεί να συλλέγει συγκεκριμένα δεδομένα μέσω του Παρατηρητηρίου Σχολικής Διαρροής που λειτουργεί στο φορέα, εισηγείται παρεμβάσεις για την παρακολούθηση και εκμηδένιση της σχολικής διαρροής των μαθητών και μαθητριών Ρομά.

β) Υποστηρίζει με εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό το θεσμοφ της Ζώνης Εκπαιδευτικής προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.), που υλοποιείται βάσει του Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ 163 Α), άρθ. 26, παρ. 1α και 1β, της με αρ. πρωτ. 131024/Δ1/08-08-2016 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ

2687/2016,τ.Β΄) με θέμα: «Ρυθμίσεις ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ) – Ίδρυση Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ, Ενισχυτικών Φροντιστηριακών Τμημάτων ΖΕΠ και Δομών Υποδοχής για την εκπαίδευση των Προσφύγων ΖΕΠ (Δ.Υ.Ε.Π. ΖΕΠ) σε σχολικές μονάδες Π.Ε.» καθώς, επίσης, και της με αρ. πρωτ. 169735/ΓΔ4/10-10-2017 (Β΄3727) Υπουργικής Απόφασης με θέμα: «Ρυθμίσεις ζωνών Εκπαιδευτικής προτεραιότητας (ΖΕΠ) –Ίδρυση Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ σε σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης». Οι ΖΕΠ λειτουργούν σε περιοχές με χαμηλό συνολικό εκπαιδευτικό δείκτη, υψηλή σχολική διαρροή και χαμηλή πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και χαμηλούς κοινωνικοοικονομικούς δείκτες, όπως χαμηλό συνθετικό δείκτη ευημερίας και ανάπτυξης και υψηλό δείκτη κινδύνου φτώχειας. Στόχος των Ζ.Ε.Π. είναι η ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα μέσω της λειτουργίας υποστηρικτικών δράσεων για τη βελτίωση της μαθησιακής επίδοσης, όπως ιδίως η λειτουργία τάξεων υποδοχής, τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας κ.ά.

γ) Υποστηρίζει με εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό το θεσμό των Τάξεων Υποδοχής. Στις Τ.Υ. (ΖΕΠ) φοιτούν μαθητές/τριες με ελάχιστη ή μηδενική γνώση της ελληνικής γλώσσας και ακολουθούν εντατικό πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας διάρκειας δεκαπέντε (15) διδακτικών ωρών ανά εβδομάδα. Ως εκ τούτου, κατά το σχολικό έτος 2018-2019, δίνεται η δυνατότητα στα Δημοτικά, Γυμνάσια, Γενικά και Επαγγελματικά Λύκεια της χώρας να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής Ζ.Ε.Π., μέσω συγχρηματοδοτούμενου έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο πλαίσιο της Πράξης: «Ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΕΚΟ) στα σχολεία –Τάξεις Υποδοχής, σχολικό έτος 2018-2019» με Κωδικό ΟΠΣ 5031893 (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020»). Ειδικότερα, για το σχολικό έτος 2018-2019 εκδόθηκε η με αρ. 135904/ΓΔ4/14-8-2018 εγκύκλιος (ΑΔΑ Ω88Ζ4653ΠΣ-ΥΗΨ) με θέμα: «Οδηγίες και κατευθύνσεις για την ίδρυση και λειτουργία Τάξεων Υποδοχής (Τ.Υ.) ΖΕΠ για το σχολικό έτος 2018-2019 σε Δημόσια Γυμνάσια, Γενικά και Επαγγελματικά Λύκεια της χώρας». Η λειτουργία των Τάξεων Υποδοχής για το σχολικό έτος 2018-2019 αφορά στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου μαθητών/τριών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών/τριών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, καθώς και στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, κυρίως στον γραμματισμό αλλά και στον αριθμητισμό και, επιπλέον, σε συμπληρωματικά αντικείμενα, ώστε αυτοί/ες να καταστούν ικανοί/ες να ανταπεξέλθουν στο πρόγραμμα σπουδών τους και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους. Συνεπώς, αποσκοπούν στην ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης και την αποτελεσματική ένταξη των προαναφερόμενων μαθητών/τριών. Επίσης, δημοσιεύθηκε η με αρ. πρωτ. Φ1/120367/Δ1/16-07-2018 Υπουργική Απόφαση (Β΄3236) με θέμα: «Ένταξη Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής» και η με αρ. 171022/Δ2/12-10-2018 Υ.Α. (Β΄ 4689) με θέμα: «Ένταξη Σχολικών Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ) ΖΕΠ». Επιπρόσθετα, μετά από νέα αιτήματα των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, σχετικά με τη λειτουργία Τάξεων Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι ΖΕΠ σε σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2018-2019, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 13563/Δ2/29-01-2019 (Β΄311) Υ.Α. με θέμα: «Συμπλήρωση της υπ' αριθμ.171022/Δ2/12-10-2018 (Β΄4689) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Ένταξη Σχολικών Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ι ΖΕΠ».

δ) Για την υποστήριξη της εκπαίδευσης μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια και κοινωνικές ομάδες και συνακόλουθα και των Τάξεων Υποδοχής (Ζ.Ε.Π.), το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει συγκεντρώσει εκπαιδευτικό - υποστηρικτικό υλικό, το οποίο έχει παραχθεί στο πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μεταξύ

των οποίων και υλικό για την ένταξη και εκπαίδευση παιδιών Ρομά σε ειδική πλατφόρμα του ιστοχώρου του (<http://iep.edu.gr/diapolitismiki/>).

Το υλικό αυτό μπορεί να υποστηρίξει τον γραμματισμό μαθητών σχολικής ηλικίας σε Τάξεις Υποδοχής ή και σε άλλες σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν μαθητές/τριες Ρομά.

ε) Για την υποστήριξη των μαθητών και των μαθητριών που φοιτούν στα σχολεία της χώρας, σε όλες τις βαθμίδες, το ΙΕΠ εκπονεί επιμορφωτικό πρόγραμμα των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων με στόχο τη διαφοροποίηση του κοινωνικού πλαισίου μάθησης, ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και μαθητριών Ρομά. Το πρόγραμμα, βρίσκεται στο τελικό στάδιο υποβολής και ένταξής του με τον τίτλο «Επιμόρφωση σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και μαθητριών στο πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας (ΔΔ)».

ζ) Εκπονεί μελέτη για τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να ληφθούν για το γραμματισμό και την έγκαιρη εκπαιδευτική και σχολική παρέμβαση των ευάλωτων μαθητών και μαθητριών, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών Ρομά, ώστε να προλαμβάνει τη σχολική αποτυχία τους. Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης, ο αντιπρόεδρος του φορέα στις 17-12-2018, προσκάλεσε Συντονιστές/στρίες ΠΕΚΕΣ και προκειμένου να διερευνηθούν εκτενέστερα οι ανάγκες για την προαγωγή του γραμματισμού και την περιστολή της σχολικής αποτυχίας σε όλες τις μορφές της, στην Προσχολική και την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στη συνάντηση αυτή, την οποία επίσης παρακολούθησαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι απομακρυσμένες περιοχές που επιθυμούσαν να λάβουν μέρος, παρουσιάστηκαν όλες οι μελέτες που σχετίζονται με το εγγραμματοισμό και την σχολική αποτυχία, με ειδικότερη αναφορά στους μαθητές και τις μαθήτριες Ρομά, διατυπώθηκαν αλλά και συνεχίζουν να κατατίθενται προτάσεις σχετικά με όλα τα πιθανά και δυνατά μέτρα που οφείλει να λάβει η πολιτεία.

Ως απόρροια, αλλά και σε συνέχεια, των παραπάνω πρωτοβουλιών του, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής βρίσκεται σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά προκειμένου να εισηγηθεί έναν καθολικό σχεδιασμό της προαγωγής της εκπαίδευσης, του γραμματισμού και της κοινωνικής προόδου των μαθητών και μαθητριών Ρομά.

Για το σκοπό αυτό, μελετάται η ανάπτυξη ενός πολυετούς προγράμματος για την υποστήριξη των παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση που θα υλοποιεί τις αρχές και τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής FRA-Fundamental Rights' EU Agency ενταξιακής εκπαιδευτικής πολιτικής των Roma (ΔΤ FRA, 18-11-18) και θα περιλαμβάνει όλες τις ρυθμίσεις, οριζόντιες και κάθετες παρεμβάσεις, νομοθετικές πρωτοβουλίες καθώς και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα αναληφθούν, ώστε να προαχθεί η σχολική και εκπαιδευτική ένταξη των μαθητών /μαθητριών Ρομά, η εξατομικευμένη και συστηματική υποστήριξή τους από την πρώιμη, προσχολική ως την μεταλυκειακή εκπαίδευσή τους, η επαγγελματικής τους εκπαίδευση- κατάρτιση και ειδικότερες ρυθμίσεις που ενσωματώνουν και σέβονται τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των Ρομά στο καθολικό σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Οι παραπάνω προτάσεις, τα ως άνω περιγραφόμενα προγράμματα και όλες οι πρωτοβουλίες του Ι.Ε.Π., λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνιολογική προσέγγιση της σχολικής αποτυχίας και της εγκατάλειψης της σχολικής μόρφωσης που παρατηρείται τις ευάλωτες αυτές κοινωνικές ομάδες, που είναι ο φαύλος κύκλος της περιθωριοποίησης, εγκατάλειψης (α) προβλέπουν την αλλαγή παραδείγματος στην εκπαίδευση και στη διδασκαλία, καθώς επιμορφώνουν στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και προετοιμάζουν πολιτικές για την τροποποίηση της κυρίως εκπαίδευσης (β) λαμβάνουν ειδική μέριμνα για τη δημιουργία κατάλληλων κινήτρων και υποστηρικτικών μέτρων, όπως είναι η αξιοποίηση των νέων δομών εκπαιδευτικής υποστήριξης (ΚΕΣΥ) (γ) προβλέπουν την ιδιαίτερη έμφαση στη διάσταση του φύλου καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό εγκατάλειψης παρατηρείται στα κορίτσια και ανήλικες μητέρες (δ) και προγραμματίζουν αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία

κινήτρων για την επαγγελματική κατάρτιση των μαθητών και μαθητριών Ρομά που αποφοιτούν από το Γυμνάσιο.

Επίσης, σημειώνεται ότι για την ενίσχυση της φοίτησης, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής των μαθητών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ισχύει η παρ. 6, του άρθρ. 70, του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α΄) σύμφωνα με την οποία μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού που ανήκουν στους κλάδους ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών, μπορούν να ασκούν καθήκοντα σε συγκεκριμένες μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, εφόσον συντρέχουν ιδιαίτερες ανάγκες στήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ή κρίνεται απαραίτητη η υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής στήριξης μαθητών.

Ακόμη, σύμφωνα με την αρ. 142628/ΓΔ4/2017 (Β΄ 3032) ΥΑ «Καθήκοντα και αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης»: «Τα μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού που ανήκουν στους κλάδους ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών μπορεί να ασκούν καθήκοντα σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι οποίες ορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον συντρέχουν ιδιαίτερες ανάγκες στήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ή κρίνεται απαραίτητη η υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής στήριξης των μαθητών».

Για το σχολικό έτος 2018-19, εκδόθηκε η με αρ. 138620/Δ1/24-8-2018 (ΦΕΚ 3672 Β΄) Υ.Α. που συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 148144/Δ1/10-9-2018 (ΦΕΚ 4204 Β΄) Υ.Α για τον καθορισμό των Σχολικών μονάδων άσκησης έργου κοινωνικών λειτουργών.

Σε 47 σχολικές μονάδες Π/θμιας Εκπ/σης στις οποίες φοιτούν και μαθητές Ρομά τοποθετήθηκαν και ασκούν καθήκοντα ισάριθμοι Κοινωνικοί Λειτουργοί του κλάδου ΠΕ30.

Επίσης, με την υπ. αριθμ. 220971/Δ1/21-12-2018 Υ.Α. καθορίστηκαν ομάδες σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις οποίες ασκούν καθήκοντα ΕΕΠ Ψυχολόγοι του κλάδου ΠΕ23.

Επιπλέον, εκδόθηκε η με αρ. 163144/Δ2/2-10-2018 Υ.Α. (Β΄ 4480) με θέμα: «Καθορισμός σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τοποθέτησης Κοινωνικών Λειτουργών κλάδου ΠΕ 30 και Ψυχολόγων κλάδου ΠΕ23» και η με αρ. 206145/Δ2/29-11-2018 Υ.Α. (Β΄ 5530) με θέμα: «Καθορισμός σχολικής μονάδας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τοποθέτησης Κοινωνικών Λειτουργών κλάδου ΠΕ 30 και Ψυχολόγων κλάδου ΠΕ23».

Περαιτέρω, το ΥΠ.Π.Ε.Θ. προωθεί σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας που φοιτούν μαθητές Ρομά, Δράσεις και Προγράμματα που στόχο έχουν να διευκολύνουν τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς σε μια αποτελεσματική εκπαιδευτική διαδικασία ενάντια στο σχολικό και κοινωνικό αποκλεισμό και τη σχολική διαρροή. Στο πλαίσιο αυτό τα στελέχη της εκπαίδευσης συνεργάζονται στενά με τους φορείς υλοποίησης και τους υπεύθυνους των Προγραμμάτων, προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικές οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στον χώρο της φοίτησης των παιδιών Ρομά.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρουμε το έργο «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», το οποίο εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» του ΕΣΠΑ 2010-2015 και 2016-2018, με αναδόχους το ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ. (Ένταξη της Πράξης «Ένταξη και Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» με Κωδικό ΟΠΣ 5001369 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020»).

Ειδικότερα, με το με αρ. πρ. Φ3/114708/125162/Δ1/21-07-2017 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. εγκρίθηκε η είσοδος συνεργατών του Προγράμματος «Ένταξη και Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιείται από το Ε.Κ.Π.Α. σε σχολικές μονάδες Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, Βορείου & Νοτίου Αιγαίου, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας και με το αρ. πρ. Φ3/122712/143710/Δ1/01-09-2017 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. εγκρίθηκε η είσοδος

συνεργατών του Προγράμματος «Ένταξη και Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε σχολικές μονάδες Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλίας για το σχ. έτος 2017-18. Επίσης, εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. Φ14/12156/ΕΠΕ/25290/Δ1/18-2-2019 έγκριση άδειας εισόδου των συνεργατών του Προγράμματος «Ένταξη και Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» του Ε.Κ.Π.Α. στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, Βορείου & Νοτίου Αιγαίου, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας και Θεσσαλίας για το σχολικό έτος 2018-19. Σε συνέχεια της άδειας εισόδου (Φ14/12156/ΕΠΕ/25290/Δ1/18-02-2019 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ.), δόθηκε συμπληρωματική άδεια εισόδου σε σχολικές μονάδες ΠΕ και ΔΕ με το αρ. πρωτ. Φ.14/34165/ΕΠΕ/39536/Δ1/14-03-2019 έγγραφο του ΥΠΠΕΘ για την εκπόνηση του προγράμματος «Ένταξη και εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του ΕΚΠΑ.

Εκτός των ανωτέρω σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 «Αντισταθμιστική εκπαίδευση» του Ν. 4368/2016 (Α' 21) «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις», υλοποιείται κάθε χρόνο το πρόγραμμα της Ενισχυτικής Διδασκαλίας σε Σχολικά Κέντρα Αντισταθμιστικής Εκπαίδευσης που λειτουργούν σε κάθε γυμνάσιο ή ανά ομάδες όμορων σχολικών μονάδων γυμνασίου.

Η Ενισχυτική Διδασκαλία αποτελεί δομή Αντισταθμιστικής Εκπαίδευσης, εντός του ευρύτερου εκπαιδευτικού και κοινωνικού πεδίου της πολιτείας, για την οποία αποκλειστικά αρμόδιο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είναι το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Π.Ε.Θ.), μέσω της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στην Ενισχυτική Διδασκαλία συμμετέχουν μαθητές/ήτριες όλων των τάξεων του Γυμνασίου που υστερούν στους ανωτέρω τομείς γνώσης με συνέπεια την αδυναμία αποδοτικής συμμετοχής τους στη διαδικασία της μάθησης ή μαθητές/ήτριες που επιθυμούν να βελτιώσουν την απόδοσή τους στα ανωτέρω μαθήματα.

Σκοπός της Ενισχυτικής Διδασκαλίας είναι η επανένταξη των μαθητών/τριών στη διαδικασία μάθησης, η βελτίωση της απόδοσής τους ώστε να ολοκληρώσουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση, η μείωση της μαθητικής διαρροής και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και η αύξηση των ποσοστών πρόσβασης στην δεύτερη βαθμίδα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται η έναρξη και η λήξη λειτουργίας των Σχολικών Κέντρων Αντισταθμιστικής Εκπαίδευσης για κάθε σχολικό έτος, τα διδακτέα μαθήματα, τα κριτήρια επιλογής και ο αριθμός των συμμετεχόντων μαθητών, οι ώρες διδασκαλίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη λειτουργία και οργάνωση των σχολικών κέντρων.

Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 164700/Δ2/03-10-2018 Υ.Α. (Β' 4517) με θέμα: "Οργάνωση και λειτουργία σχολικών κέντρων αντισταθμιστικής εκπαίδευσης ως προς την Ενισχυτική Διδασκαλία για το σχολικό έτος 2018-2019", όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, το αυτοτελές υποστηρικτικό πρόγραμμα της Ενισχυτικής Διδασκαλίας Γυμνασίων περιλαμβάνει τη διδασκαλία των μαθημάτων: 1) Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, 2) Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, 3) Μαθηματικά, 4) Φυσική, 5) Χημεία, 6) Αγγλικά.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι κατά το σχολικό έτος 2017-2018, στο πλαίσιο της υποστήριξης και διαχείρισης δράσεων που απευθύνονται σε νέους και νέες προερχόμενους/ες από ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες (Ρομά και μουσουλμανόπαιδες), μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Εγγύηση για τη Νεολαία - Τρία βήματα για εύρεση εργασίας», δημιουργήθηκαν τρεις (3) ομάδες από εξειδικευμένα στελέχη που ανέλαβαν να υποστηρίξουν νέους και νέες από συγκεκριμένες ευπαθείς ομάδες (15 - 24 ετών), όπως νέοι και νέες από την κοινότητα των Ρομά και νέοι και νέες που ανήκουν σε κάποια μειονότητα κλπ., προκειμένου να αποφευχθεί η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (πρώιμη παρέμβαση) ή να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί η επανένταξή τους στο

εκπαιδευτικό σύστημα ή η ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Δύο από τις ομάδες είχαν ως έδρα την Αττική και η τρίτη τη Θράκη.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι για την εγγραφή και την υποστήριξη της φοίτησης των παιδιών Ρομά, οι Προϊστάμενοι/-νες και οι Δ/ντές/-ντριες των Σχολικών Μονάδων όχι μόνο ενθαρρύνουν την προσέλευση των μαθητών Ρομά στο σχολείο, αλλά και αναζητούν τα παιδιά Ρομά που μένουν στην περιοχή τους και φροντίζουν για την εγγραφή και τη φοίτησή τους, όπως προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για την υποχρεωτική φοίτηση.

Η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΠΕΘ, επιθυμώντας να συμβάλει στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά μαθητών/τριών από τις λοιπές πληθυσμιακές ομάδες και να προωθήσει τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, απέστειλε στους Περιφερειακούς Διευθυντές Εκπαίδευσης της χώρας τη με αρ. πρ. 114893/Γ2/14-09-2010 εγκύκλιο, με θέμα «Φοίτηση των μαθητών Ρομά», σύμφωνα με την οποία: «Οι Διευθυντές Διεύθυνσης, (...) Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι να συνεργάζονται με τους Διευθυντές Γυμνασίων και τους Συλλόγους Διδασκόντων για την εγγραφή των εν λόγω μαθητών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, προσπαθώντας να επιλύουν τυχόν προβλήματα που προκύπτουν και να ενημερώνουν τους γονείς των μαθητών για την υποχρεωτικότητα της φοίτησης καθώς και για τις ευθύνες τους όσον αφορά στην εποπτεία των παιδιών τους ως προς τη φοίτηση στο Γυμνάσιο (άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 1566/1985, ΦΕΚ 167 τ. Α') (...) Υπενθυμίζεται ότι αποτελεί πάγια βούληση και επιδίωξη του Υπουργείου Παιδείας, (...) η ένταξη των παιδιών Ρομά στις κανονικές τάξεις, ενώ ο αποκλεισμός και/ή διαχωρισμός τους από τους λοιπούς μαθητές και η περιθωριοποίησή τους αντίκειται στο ελληνικό Σύνταγμα, στο Ν. 3304/2005 (ΦΕΚ 16 τ. Α') που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής στην εκπαίδευση και σε πλήθος διεθνών κειμένων που δεσμεύουν τη χώρα και έχουν υπερνομοθετική ισχύ».

Επίσης, τόσο στο Νηπιαγωγείο όσο και στο Δημοτικό Σχολείο, τα παιδιά Ρομά γίνονται δεκτά ανεξάρτητα από το εάν είναι γραμμένα σε μητρώα ή δημοτολόγια. Για την εγγραφή τους σε αυτά θα φροντίσουν οι Προϊστάμενοι και οι Δ/ντές των Σχολικών Μονάδων, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 6 και παρ. 13 του άρθρου 7 του Π.Δ. 79/2017 (ΦΕΚ 109 Α) .

Ακόμη, στο άρθρο 9 της αρ. 10645/ΓΔ4/22-1-2018 ΥΑ (Β' 120) προβλέπεται ότι: «Στις περιπτώσεις που οι ανήλικοι/ες μαθητές/τριες της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης ανήκουν σε οικογένειες μετακινούμενων πληθυσμών και δεν έχουν μόνιμη κατοικία, οι εγγραφές τους δεν παρακωλύονται και η Διεύθυνση του σχολείου συνεργάζεται με τους τοπικούς φορείς, την τοπική αυτοδιοίκηση, τα ιατροκοινωνικά κέντρα, τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας, τα νοσοκομεία, τα ιατρικά κέντρα, καθώς και τους φορείς κοινωνικής στήριξης για την έκδοση του Ατομικού Δελτίου Υγείας του/της μαθητή/τριας. Στην περίπτωση αυτή, οι γονείς/κηδεμόνες οφείλουν να προσκομίσουν το Ατομικό Δελτίο Υγείας του/της μαθητή/τριας εντός τριμήνου από την αρχική εγγραφή».

Επιπρόσθετα, προκειμένου να διευκολύνονται οι εγγραφές–μετεγγραφές μετακινούμενων μαθητών οι εν λόγω μαθητές εφοδιάζονται με την κάρτα φοίτησης μετακινούμενων μαθητών, η οποία τους συνοδεύει ώστε να γίνονται δεκτοί για φοίτηση στα σχολεία χωρίς την τυπική διαδικασία της μετεγγραφής, εφόσον κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους αλλάξουν σχολεία, εξαιτίας της μετακίνησής τους σε άλλο τόπο κατοικίας.

Σχετικά με την εγγραφή των μαθητών Ρομά στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, σας κάνουμε γνωστό ότι γίνεται χωρίς προϋποθέσεις.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, στα οποία, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο 2525/1997, έχουν δικαίωμα εγγραφής και φοίτησης νέοι που έχουν υπερβεί το 18ο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν συμπληρώσει την υποχρεωτική εννιάχρονη εκπαίδευση, μεταξύ των εκπαιδευομένων, φοιτούν και αρκετοί Ρομά.

Επιπλέον, στο 1ο ΣΔΕ Λάρισας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των ενηλίκων Ρομά και να ενισχυθεί η κοινωνική τους ένταξη, λειτουργεί πιλοτικά τη φετινή σχολική χρονιά τμήμα Α' κύκλου στην περιοχή «Νταμάρια» της Ν. Σμύρνης,

στην οποία κατοικεί κοινότητα Ρομά. Μετά την ολοκλήρωση του Α΄ κύκλου, οι εκπαιδευόμενοι θα συνεχίσουν τον επόμενο κύκλο σπουδών στο ΣΔΕ έδρας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Ι.Ε.Π.
3. Γενική Δ/ση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
4. Δ/ση Δια Βίου Μάθησης
- 5.Τ.Κ.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜ.
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΡΣΟΥΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Βράντζα Παναγιώτα
2. Αντωνίου Χρήστος
3. Γεωργοπούλου-Σαλτάρη Ευσταθία
4. Δριτσέλη Παναγιώτα
5. Ηγουμενίδης Νικόλαος
6. Θηβαίος Νικόλαος
7. Ιγγλέζη Αικατερίνη
8. Καββαδία Αννέτα
9. Καΐσας Γεώργιος
10. Καρακώστα Ευαγγελία
11. Κασιμάτη Νίνα
12. Κουράκης Αναστάσιος
13. Κουρουμπλής Παναγιώτης
14. Κυρίτης Γεώργιος
15. Λιβανίου Ζωή
16. Μανιός Νικόλαος
17. Μηταφίδης Τριαντάφυλλος
18. Μιχαηλίδης Ανδρέας
19. Μπαλαούρας Γεράσιμος
20. Μπαλωμενάκης Αντώνιος
21. Παυλίδης Κωνσταντίνος
22. Πρατσόλης Αναστάσιος
23. Ρίζος Δημήτριος
24. Σεβαστάκης Δημήτριος
25. Σκουρλέτης Παναγιώτης
26. Σταματάκη Ελένη
27. Σταμπουλή Αφροδίτη
28. Τσόγκας Γεώργιος
29. Φίλης Νικόλαος